

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»

Хмельницька гумантарно-педагогічна академія (Україна)

Юго Западний університет «Неофіт Рілські» (Болгарія)

Велікотирновські Університет «Св.Св.Кіріл і Методій» (Болгарія)

Харбінський інженерний університет (Китай)

Міжнародний Незалежний Університет Молдови (ULIM) (Молдова)

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21-22 листопада 2024 року**

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
У677

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сакалюк О. О. – завідувач кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Ручкіна М. М. – доцент кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Корнєшук В. В. – завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка», д.пед.н., професор

Воронова С. В. – завідувач науково-методичної лабораторії управлінської діяльності та забезпечення якості освіти, старший викладач кафедри філософії освіти КЗВО «Одеської академії непевної освіти Одеської обласної ради» , к. пед. н.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», протокол №7, від 26 грудня 2024 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи:

У677 збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 21-22 листопада 2024 року Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського , 2024. 134 с.

До збірника увійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої управлінню закладами освіти, досвіду, проблемам та перспективам їх розвитку.

Науковці та здобувачі освіти висвітлюють питання щодо управління освітнім процесом в умовах розвитку інноваційного середовища та організаційно-психологічних аспектів менеджменту в освіті.

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
© Університет Ушинського, 2024

осіб, до великих концернів і корпорацій. Чим складнішим є управлінський процес, тим вищими стають вимоги до інтелектуальних здібностей людини та інших психічних функцій, починаючи від сприйняття і уваги і закінчуючи відповідальністю за життя людей. Людський чинник також має велике значення в тих випадках, коли в практику впроваджуються методи, що враховують психологічні та психофізіологічні особливості людини [3].

Представлена узагальнена систематизація чинників має як теоретичне, так і практичне значення, оскільки дозволяє обирати та застосовувати відповідні методи і ефективні інструменти для регулювання соціально-психологічного клімату в колективі, ґрунтуючись на розумінні ступеня впливу та напрямків дії. Успішне управління організацією та її персоналом вимагає знань не лише в сфері ділового, а й позаділового спілкування [5]. Психологічний клімат в організації може як підвищувати, так і знижувати продуктивність праці, так само як професійні завдання організації істотно впливають на психологічну атмосферу. Тому одним із ключових чинників успішності команди є стан міжособистісних відносин та наявність сприятливого психологічного клімату.

Література

- 1 Кулініч О. І. Психологія управління : Навч. посібник Львів : ВПВ ЛВЦНТЕІ, 2006. 126 с..
2. Кустріч Л. О., Кустріч В. І. Інновації в системі управління персоналом. Економіка та держава. 2022. № 4. С. 34–38. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.4.34>.
3. Москаленко В. В. Психологія соціального впливу : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 448с.
4. Психологія управління. URL : <http://uk.wikipedia.org/wiki>.
5. Петюх В. М. Управління персоналом : уавч.-метод. посібник для самост. вивч. диск. К. : КНЕУ, 2000. 124 с.
6. Цимбалюк І. М. Психологія. К. : Професіонал, 2006. 520 с.

Казимир Яна, Україна

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

В умовах сьогодення актуальними залишаються проблеми управління системою освіти. Стрімкий розвиток сучасного суспільства, глобалізація та діджиталізація освітніх процесів, умови ринкової економіки вимагають від закладів вищої освіти орієнтації на потреби ринку, вміння здійснювати підприємницьку, маркетингову й менеджментську діяльність не лише теоретично в академічних умовах, а й застосовувати їх на практиці у відносинах з іншими суб'єктами суспільства, котрі зацікавлені в співпраці із закладами освіти.

Одним з головних завдань менеджменту в закладах освіти є забезпечення ефективного використання ресурсів (матеріальних, людських, інформаційних тощо) з метою якісного надання освітніх послуг здобувачам освіти [3].

Сучасні тенденції ефективного використання освітнього менеджменту розвиваються у поєднанні з новою управлінською парадигмою, що обумовила необхідність гуманізації відносин в освітньому просторі як важливої умови розвитку освіти. Її характерними ознаками є: відмова від адміністративно-командного стилю, управлінського раціоналізму та інваріантності засобів і способів управління; єдність управлінської та виконавчої відповідальності; визнання пріоритетності людини в управлінському процесі; адаптивність управління; спрямованість на розвиток та удосконалення управлінської системи; синтетичний підхід, що інтегрує найпродуктивніші управлінські підходи й концепції.

Закони й закономірності освітнього менеджменту є пріоритетними в тих закладах освіти, де намагаються досягти максимально ефективних результатів.

Сутність освітнього менеджменту розкривається за допомогою функцій, основними з яких є: планування, організація, мотивація та стимулювання, координація, контроль та регулювання. Аналітико-прогностична ефективність використання освітнього менеджменту в закладах освіти, що спрямована на підвищення якості освіти, також є надійним механізмом задоволення потреб споживачів освітніх послуг та забезпечення конкурентоздатності закладів освіти [4].

Шлях європейської та світової інтеграції, обраний Україною, підсилює необхідність модернізації усіх сфер суспільного життя і, насамперед, освітньої галузі, яка в сучасних умовах стає провідним генератором суспільних змін.

Однією з таких умов, що сприяє прийняттю керівником освітньої системи ефективного рішення є сприйняття наукових засад менеджменту освітніх інновацій, мета якого полягає у реалізації сукупності організаційно-управлінських, соціально-економічних і соціально-культурних цілей [1]. А саме:

1. Соціально-культурні цілі: підвищення доходів учасників інноваційного процесу; побудова «відкритої» соціально-педагогічної системи; пріоритетність гуманних відносин між учасниками навчально-виховного процесу; закріплення демократичних засад у всіх сферах діяльності.

2. Соціально-економічні цілі: створення позитивного іміджу закладу освіти; суттєве оновлення матеріальних фондів; накопичення бази даних про педагогічні інновації; створення привабливого інвестиційного клімату та здорового конкурентного середовища.

3. Організаційно-управлінські цілі: створення якісно нової системи (або технології) управління закладом освіти; єдиного інформаційного поля для учасників навчально-виховного процесу; вироблення системи оцінювання ефективності діяльності всіх структурних підрозділів закладу освіти [3].

Менеджмент освіти – це специфічна галузь знань, що об'єднує елементи педагогіки, психології, соціології, управління, менеджменту та маркетингу. В умовах сучасних трансформацій галузі освіти її управлінський аспект повинен

забезпечити розвиток професійних і особистісних якостей. Сучасний керівник закладу освіти – це особа, яка здатна і готова ухвалювати управлінські рішення з метою досягнення визначених цілей і виконання поставлених завдань. Ефективність управлінської діяльності вимірюється максимальним досягненням поставленої мети з мінімальними витратами та втратами [3].

У сучасному розвитку освітнього управління в Україні ключову роль відіграє впровадження новітніх педагогічних методик та оновлення дидактичного процесу через призму цифровізації. Оновлення базується на інтеграції цифрової педагогіки та застосуванні SMART-технологій в освіті, що створює основу для комплексних змін в управлінні освітніми процесами [2].

Цифрові технології пропонують широкі можливості для підвищення доступності та індивідуалізації навчання. Використання онлайн-платформ, інтерактивних курсів, мобільних додатків та віртуальних симуляторів може значно збільшити залученість студентів та сприяти глибшому засвоєнню матеріалу. Крім того, цифрові технології дозволяють студентам розвивати навички роботи з великими даними, алгоритмічне мислення, програмування, що є критично важливими у сучасному світі [1].

Отже, пріоритетом усіх управлінських процесів та функціональної структури управлінської діяльності є здійснення різноспрямованих процесів, а основою майстерності керівника-управлінця – гнучке вміння здійснювати рефлексію в тому чи іншому функціональному просторі. Спільним за цієї умови є процес цілеспрямованого впливу суб'єкта управління (керівника) на об'єкт управління (соціально-педагогічну систему), в результаті якого відбувається його якісна зміна, а відмінним – те, що означена «якісна зміна» в управлінні впливає лише на якість освітнього й управлінського процесів (у менеджменті освіти – забезпечує конкурентоздатність закладів освіти).

Література

1. Бебик В.М. Менеджмент освіти глобального суспільства / Глобалізація і Болонський процес: проблеми і технології : кол. моногр. Київ : МАУП, 2005. 320 с.
2. Гуменюк Т. К. (2022) Сучасний менеджмент освіти. Наукові інновації та передові технології, № 12(14), 255-266. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-12\(14\)-255-266](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-12(14)-255-266)
3. Десятов Т. М. (2022) Шляхи модернізації моделей і методів освітнього менеджменту в зарубіжних країнах та Україні. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, № 2, 20-25. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2022-2-5-20-25>
4. Калініна Л. М. Сутність феномену управління. Директор школи: Україна. 2020. № 2. С. 32–33.
5. Філософія управління /В.Г.Кремень, С. М. Пазиніч, О. С. Пономарьов. Київ: Знання України, 2017. 524 с

ЗМІСТ

Секція 1	
Білінська М. СУЧАСНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В КОРИСТУВАННІ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ	3
Garakanidze Z. GEORGIA'S TECHNOCRATIC RISK ANALYSIS TO ENSURE ITS ECONOMIC SECURITY	7
Гжибовська Т., Дай Дапин СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ	10
Головчук Ю. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛІДЕРСТВА В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	13
Горліченко А., Колесніков М. КОНТРОЛЬ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВИДИ ТА ФУНКЦІЇ	17
Данько О. ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА УПРАВЛІНСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ	20
Казимир Я. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	23
Копусь О., Мельнік А. РОЗВИТОК ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: СУЧАСНІ АСПЕКТИ	26
Мамутов Ф. ЧИННИКИ УПРАВЛІНСЬКОГО СПІЛКУВАННЯ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	27
Почетова В. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	30
Савчук С. СТРУКТУРА УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (ЗЗСО)	34
Сакалюк О., Ван Чжипен САМОРОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ	36
Секція 2	
Груник І. ВИКЛИКИ ТА РИЗИКИ В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДОМ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	39
Данченко Н. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	42